

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поштове членство по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — В Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудні.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9. ул. Коленника (Ліндога ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні доносеня по 15 кр. від стрічки.

„Руский апетит“.

Гляньмо на економічне поле, то й тут, хоч багато є ще недостач, хоч раді-б ми бачити ширший і успішнійший розвиток, всеж таки можемо вказати на певний добробок. Сільський нарід горне ся до крамарства, по деяких містах повстали рускі купці-торговельники, а «Народна Торговля» з своїми численними філіями стає певним доказом, що руский нарід і на економічнім полі поступає вперед і розвиває ся. Товариство асекураційне «Дністер» і фінансове «Кредитовий Союз» є також поважними інституціями на ниві економічної праці Русинів.

Хто приглянув ся в широких верствах рускої суспільности сему рухови, який проявляє ся по читальнях, на музикально-декламацийних вечорницях устроюваних нашими селянами, або на драматичних виставах по селах і місточках, однак не очима «народового жандарма», що зараз накликає поліцію і хоче поставити все під поліційний догляд, але оком предметового дослідника народного життя, той може добачити неодну річ вимагаючу направи або усунення, а всеж таки мусить признати, що руский нарід хоче жити своїм життям, хоче розвивати ся після власного світогляду виробленого тисячилітнім досвідом, що нарід сей, витворивши серед невідрадних обставин таку високу поезію і зберігши при всіх ріжнородних неприязних впливах свою мову і народність, є спосібний до найвисшого зросту і може стати поруч інших культурних європейських народів.

Такому народови, що наглядно росте і розвиває ся, годі сказати: маєш се і те, але на тім кінець, так як не можна сказати: хлопче, даю тобі отсі чобітки, свитку і т. и., але памятай, що на сім і кінець, не дістанеш нічо більше, се мусить тобі

вистарчити, хоч ти вирвеш великий. Так можуть думати і глядіти на світ люди тісного погляду, заофанці в роді пок. Торосевича, що називав Барвіньського *pa-jdroższym posłem*, позаяк одного року домагав ся заснования рускої гімназії, другого знов заведена дівочої школи рускої виділової, то знов закона для хліборобских спілок і т. д. Живий живе і живе гадає, отже й нарід, що живе й розвиває ся, поступає, а в міру поступу ростуть єго потреби.

Але більш сердить верховодячих польских діячів і їх менторів, польских дневників, що Русини, мовляв, що йно се й те не дістали і здавало ся, що буде спокій, а тимчасом знов невдоволені, знов виступають з новими домаганями, а все те, мовляв, коштом нашого народного селю посіданя. Дуже часто а особливо тепер наслідком виходу руских соймових послів вихвалюють они готовість соймової більшости до всяких уступок в користь Русинів, славлять її великодушність, хоч се діє ся нібито коштом Поляків, а сему протиставлять безнастанне невдоволенє Русинів і руску пажерливість.

Годить ся отже й сему приглянути ся, о скільки сї погляди справедливі і вірні. Що-до т. зв. уступок, «концесій» Поляків в користь Русинів, то минувшина засвідчає, що сї уступки дістали Русини або від центрального правительства або під єго напором. Відома загально річ, що зворот, який наступив з т. зв. новою ерою, не вийшов з почину соймової більшости, а під напором з найвисшого місця через гр. Кальногого на новоіменованого тоді намісника гр. К. Баденього. Соймова більшість мусіла угнути ся під впливом гр. К. Баденього і заявити ся миролюбивою і уступчивою супроти Русинів. Але тямимо се добре, як тоді також польске дневникарство, а на чолі «*Dziennik polski*» ударили в народовий бубен і стали горожіти ся

проти гр. Баденього, що поза плечима Поляків накладає з Русинами і попирає *gładowuch Rusinów* з шкодою польского стану посіданя. (Перед тим ще вийшли в житє рускі кляси рівнорядні при перемискій гімназії наслідком найвисшої постанови, отже з волі висшої і правительства, против виразної опозиції і перемискої ради повітової і соймової більшости). Гр. К. Бадені нераз жалував ся, що стрічає серед Поляків значний опір, що мусить запобігати всяких способів, щоби перевести що небудь для Русинів та щоби Поляки проти сему не горожіли ся. Так само рускі школи вправ при учительских семинариях осягнули Русини за впливом правительства; руску катедру історії в львівскім університеті мусів філософічний виділ прийняти яко подію з гори постановлену, а заснованє другої катедри для рускої мови й літератури з особливим узглядненєм церковно-славянщини наступило прямо проти волі факультету. Отже та славлена великодушність соймової більшости і готовість Поляків до всяких уступок виглядає в світлі правди трохи інакше, як се звичайно пише ся в польских дневниках і голосить ся в соймі устами гр. Войцеха Дідушицкого і інших керманичів польских.

(Кінець буде).

Автономія в тирольскім соймі.

Не лише о тирольскі відносини розходить ся при осуді сего питання, але о загальне становиско Німців в державі. Не лише в Тироля борють ся за національну автономію, але також в Чехах і Моравії, лише з тою ріжницею, що в сих краях німецькі меншости жадають такої автономічної окремішности, якої в Тироли домагав ся італійска меншість. Дперва перед кількома днями була в моравскім соймі дуже важна розправа, в якій пос. д' Ельверт подав головні на-

Наталь Вахнянин.

Інтерв'ю д-ра Вичоси з о. Петрушевичем.

Щоби вже раз остаточно пояснити всі, не тільки темні, але і найтемнійші місця в «Слові о полку Ігоревім», рішвти походженє слова «Русь» і справити всякі нісенітницї, які пописав колись Нестор, простий чернець без ракетів і мантелетів, в своїй літописі, — рішив ся др. Вичоса на інтерв'ю з о. крилошанином Петрушевичем. Др. Вичоса застав о. Антонія в дуже недобрім сосї: читаючого фейлстон «Діла», але представив ся з тою чемністю, яка пристойть звичайному редакторови «Зеркала» на вид руского ученого, літерата, філльога, лінгвіста, історика, археолога, політика, етнографа, критика, сообщителя всяких статей в «Временнику» і головного фейлетонового сотрудника любезнійшого нашого «Слова».

— Маю честь представитсь: др. Вичоса.

— Др. Вичоса... Вичоса?... чи не редактор «Зеркала», правильнійше сказавши «Созерпательства»?

— Так є, отче крилошанине.

— Вичоса?... позвольте, господине доктор... корінь в вашім чеснім імені є *чвс*; з того: *чк-чк*; ч повстало з *к* — затім: *кк*; з того: *кк-ти, кк-ти*, латинське *coquere* = варити; Вичоса — *ви-варити, зварити, Зварити*: в на б — Збарити, Збарач... чи ви господине доктор случайно не з Збарача родом?

— До услуг ваших, о. крилошанине, так є, з Збарача, вітчизни найлучших ковбас на нашій Русі. І мої предки славні були з того, що дуже порядочно «чесали» ковбаси: кілька локоть на сніданє.

— А то мені дуже приятно, бо ви госп. доктор, як-раз з сих сторін, де недавно викопано істукан Сьвітовіда. Я, бачите, писав о тім вже перед сорок літами і догадував сї, що такий істукан мусить находити ся де-то над Збручем. Сама назва «Збруч» походить від кореня *брук* або *брик*; *p* на *л* — блик, німецьке: *blicken* = дивити ся; з того *вид*, отже: *Сьвѣтовид*.

О. крилошанин були однакож пізнійше того мійня, що правильнійше повинно бути *Сьвѣтовид* — замітив др. Вичоса.

— Так є, бо бачите, госп. доктор, буква *ѣ* є вже пізнійша: з епоки бронзової, а в епоці

камінній, з котрої походить істукан Сьвѣтовіда, була лиш буква *я*, властиво *є*, отже найправильнійше: *Сьвѣтовид*, т. є, той бог, що видів колись на власні очи *Свена*.

— Свена? — перебив др. Вичоса. — В Збаражі по нинішній день торгують *свенами*...

— А, то не звѣрята, а король *Свен*, нормандский король, з тих самих Нормандів, що колись *пририскали* до нас і (перенявшись ідеєю об'єдненія Каткова) получили нас в одну неразлучиму Русь.

— То, видко, Миклосич хибно писав, будь-то слово «Русь» походить від *Ruotsi*, народу поселеного в IX віку на східнім побережю Скандинавії? — замітив несміло др. Вичоса.

— Найхубійше! — скричав о. крилошанин. — Слово «Русь», походить після мого найновійшого розуміня від *рискати*, що значить: скакати великими кроками.

О. крилошанин підняли в одній хвилі реверенку, сіли на палицю і почали скакати по коменаті.

— От, видите, госп. доктор, я тепер *рискаю*. Тепер «перерискую великому Хорсови путь».

О. крилошанин перескочили луч сонца (Хорса), що падав крізь вікно, а потому правили дальше: Звичай «*водженя кобилки*», який задер-

черки жаданої моравськими Німцями національної автономії. В подібнім напрямі ідуть жаданя Німців в Чехах, які від неудатних пунктацій з р. 1890 безнастанно підносять наново.

Справді тирольські Німці висвідчають своїм країнам в Чехах і Моравії лиху прислугу, коли безглядним відкиненням італійських жадань подають можливість славянським більшостям тамтих країв, покликати ся що-до відкинення німецьких жадань на примір тирольських Німців. *Для Італійців в Тироли мусить стати се справедливим, що для Німців в Чехах і Моравії є доконечним.*

Ми переконані, що в Австрії не буде добра, доки не зуміємо найти сякий-такий *modus vivendi* межа Німцями а Чехами, тому всі Австрійці мусять щиро старати ся, щоби для сего незрівню тяжкого проблему створити немов взір установленем національного мира в Тироли. Нехай бодай тут збуде ся звісний висказ поета: «Ви станьте вольним народом братів!»

Сеї вивід др. Грабмаєра показує ясно, що ідея австрійського патріотизму проявлює ся, дістає реальні основи і для всіх зрозумілу і корисну ціль: се ідея національної автономії. І нехай захланні повиністи, що ва кошт других хотіли би зростати в выгоди та богатства, або ковтоковорі консерватисти силкують ся скілько хочуть здержати сеї відрадийнї поступ справедливости народів і племен супротив себе, то все таки їх змаганя остануть безсилними супротив проявлюючого ся духа часу. Правдиві патріоти, люди праведного серця і справедливого ума множать ся в кождім народі і они вже може небавом доведуть до побіди у всіх краях Австрії відчуту і єдино справедливу ідею національної автономії.

Виборчий рух.

В *Брбрі* здавав пос. Романчук посольське справозданє дня 13. с. м. в близько півторагодинній бесіді. Що-до політики «Руского клубу» у Відні оправдував ся п. Романчук, що немов то тому він не міг лучити ся з другими рускими послами, бо «они не випали з волі народу». За те старав ся *Руский клуб злучити всю галицку, як руску так і польску, опозицію.* До постійного тіснійшого сполученя не прийшло, по мимо готовости до сего Стояловців (хйбаж то они вийшли «з волі народу?» — Ред.) з причини відтягненя польських послів людовців, а властиве їх провідників, котрі бояли ся закидів і напастий від иньших польських сторонництв. Кілька разів вся галицка опозиция, Руский клуб і польські Стояловці та людовці, виступили разом солідарно, але вкінці Стояловці перейшли до польського Кола, а за коротший чи довший час можна ожитати і такогж переходу людовців. Супротив такого сполученя всіх польських послів і партий показує ся тим більше конеч-

жав ся у нас, говорить ясно, що ціла «Русь» колись так *рискала*. Бо і на чім можна лучше *рискати*, як не на *кобилці*, або *русалці*, що є одно і то само. *Кобилка* і *русалка*, обі суть женського пола. Для *кобилки*, а про то і *Русалки* є впрочім один і той сам корінь. Звідси і середнолатиньське *caballus*, іспанське *cabalero*, нап: *кавалер*. Дятого в коренній Русі кавалер або жених *рискав* до слюбу заєдно на *кобилці*. Ви мене розумісте, госп. доктор?

— Як квадратуру кола! Тільки о крилошанин були давнійше того мвіня, що наші предки *Словіне* були жителями водних околиць? — замітив знову др. Вичоса.

— Так, так... то було ще в тих часах, як я писав моє фільольогическо-историческое разсужденіє о «Корочуві Краку». Там я і казав на стороні 39, що *Словянини* проісходять від теми *слу*, що є одно, що *кру* або *сру*. З відси: *sl-esa* *sl-ина*, малоруске *соло-вити*, хорватске *sla-viti*, *aquam vino miscere; sla-vak*, *acetum cum aqua mixtum; Славута*-Дніпро, *Ослава* ріка, *Славско* наше... отже *Словянини* — назване жителів водних.

(Конець буде).

ність сполученя всіх руских послів і партий. Ся справа улєкшена сегорічним поведенем т. зв. у-годовых руских послів в соїмі, бесідник висказує сердечне бажанє, щоби в осінній сесії ради державної всі руски послы злучили ся в однім клубі та щоби взагалі противники Русинів не мали можности висувати одних Русинів против других. Після оживленої дискусії ухвалено по-слови довіре і подяку.

В *Долині*, консолідаційний комітет повітовий задля виборів ухвалив кандидатуру о. Теодора Богачевского пароха Лецьвіки і відніс ся до Народної Ради і Рускої Ради у Львові як і до Селяньської Ради в Долині з просьбою о затверженє тої кандидатури.

В *Яворові* мають відбутися дня 23. с. м. в салі ради повітової збори в цілі уконституованя передвыборчого комітету для вибору посла з курії сільських громад. Відозва, скликуюча сі збори, писана по польски з підписами пп. Коночки, Генрика Карчевского, др. Гібля і Шенцицького; навіть до руских священників вислана польські запрошеня!..

В *Станиславові* мобілізують ся москвофіли, як доносить «Галичанін» в днях 11. і 18. червня відбули ся там збори «мужей довіря руско-народної партії», на яких вибрано передвыборчий комітет: Комітет має складати ся «із нескількодесяти членов» а председателем его є адвокат др. Алексевич, товаришем председателя о. Стефан Ленкавский, секретарем Ілля Ткачунік, а касиром Теодор Рубчак. На згаданих зборах нараджували ся над евентуальними кандидатами, але ухвалено «поки що не виставляти жадної кандидатури, а передовсім підготовлювати правибори, а доперва по правиборах поставити кандидатуру «з обращенієм вниманія на указанія «Руской ради» у Львові.

З *Дрогобича* доносить до «Галичаніна», що в неділі 28. червня о 3. год. пополудня відбуде ся в Ясениці сільній передвыборче віче, на яке вшлєл запрошеня комітет, зложеній з Яця Олексовского, Івана Ступака, Наколая Іваха, Дмитра Грєха і Стефана Кушніра.

В *Бродях* здавав посольське справозданє др. Левештайн перед виборцями тамешної торговельної палати і зголосив свою кандидатуру на посла до соїму.

Вісти з Буковини.

В *Буковинськїм соїмі*, на засіданю з дня 18. ливня 1901 посол др. Стоцкий зложив справозданє адміністраційної комісії про ту часть справозданя краевого виділу, що тикаєть ся громадских справ. Адміністраційна комісія ставить слідуючі внесеня і резолюції: 1) звиваєть ся кр. правительство, аби оно зарядило, що треба, до реконструкції 56 бракуючих еще актів уконституованя двірських обшарів; 2) звиваєть ся кр. виділ, аби розглянув ся в справі знесеня двірських обшарів і влученя їх до громад; 3) позваляєть ся громадї міста Чернівців зятягнути позичку 300.000 кор. (на розширене водопроводних закладів) і 75.000 кор. (на покритє недобору в extra ordinario прелімінаря міського на 1901 р.); 4) звиваєть ся крайвий виділ, аби він предложив соїмови на найблизшій сесії проект закона в справі ординації будівляної для міст із вилученем міста Чернівців, як і також місьць купільних і торгових; 5) приймаєть ся до затверджаючої відомости справозданє виділу краевого про громадскі справи. В генеральній дискусії над сею точкою дневного порядку промовляло кількох послів. І так: др. Штравхер обговорював недостачу урегульованої опіки над убогими в краю, заявив ся за знесенем двірських обшарів і зазначив конечність заведеня громадских метрик.

Пос. К. Абрагамо вич як заступник більшої посілости заявив ся проти знесеня двірських обшарів, отже і проти внесеня комісії.

Пос. др. Вольчинський реагував на виводи др. Штравхера в справі опіки над убогими, а потім говорив, що двірський обшар не має ніяких полєкшів, а тягарі его і обовязки є рівні з громадскими.

Пос. бар. Мустаца заявив, що заступає вправді більшу посілость, голосувати ме однак за знесенем комісії.

По остаточних виводах референта прийнято в спеціальній дискусії всі внесеня адміністраційної комісії.

«Ausgezeichnet bewährt!» Так говорено Русинам через чотири роки про устрій т. зв. руских паралельок при черновецькій гімназії помімо противних замітів наших послів. Не вжеж те «ausgezeichnet bewährt» має відносити ся до того, що й т. зв. рускі паралельки не видадуть більше рускої інтелігенції, як колишні німецькі, і що таким способом хотять перековнати Русинів, що їм не треба рускої гімназії. До сего оно й іде мабуть, бо ото с. м. вписало ся вже кільканацять Русинів до 1. німецької класи П. гімназії на велику радієть директора Фавстмана, що за сим агітував сам, наколи грозив карою професорам, щоби поважили ся дораджувати кому небудь, аби вступав до руских клас. Поки-що осягнув сей директор-опікун т. зв. руских паралельок, що с. р. перед вакаціями записало ся до 1. рускої класи всего вже лиш 49 учеників і вже нема для него обави, аби треба було сю класу ділити, як тогид. З часом допровадить «приятель» Русинів Faustmann як колає руский катехит Ciuntuleacu до того, що число учеників в т. зв. руских паралельках спаде доти, що стануть над тим роздობарювати, чи не замкнути би їм вовсім, от і буде доказ, що сей новий спосіб, не допустити до значного зросту рускої інтелігенції, дійсно «hat sich ausgezeichnet bewährt». Се бачимо вже й тепер по успіхах сегорічної 5. класи, де зі 40 Русинів, що вийшли з т. зв. руских паралельок перейшло ледво 24 до 6. класи, а приятелі ala Faustmann постарують ся о те, що до матури не стане їх і половина, яке то число матурантів мавмо й доси, от хочби й с. р. і без т. зв. руских паралельок, де дітий мучать аж двома викладовими мовами, при чім п. Фавстман укладає ще поділ годян так, що ученики т. зв. руских паралельок не мають тільки вільних пополуднів, як з німецьких клас, бо руску мову трактують ся гірш надобовязкових предметів: їх ставляють перед полуднем, а руску мову по полудни, та ще впаковує ся і учеників до німецьких клас, наколи сего у волоских паралельках нема. Тому то й не віддають мабуть управи т. зв. руских паралельок професорови Русинови, як се зроблено з волоскими, бо як видно і п. директор Faustmann «hat sich ausgezeichnet bewährt».

З політичного поля.

Вже *третя сесия* в крайвих соїмах збула ся вчера. На засіданю старийшого соїму в Граці, підчас розпрази над покритєм краевого прелімінаря, консервативний посол Вагнер вніс за підвищенє заробкового податку промисловців на 50%, а захованє дотенерішого 44% ґрунтового податку рільних властителів. Розвинула ся над сим дуже оживлена дискусия, яка місцями прибирала бурливий вид. Консерватисти заявили, що рішучо обстають при внесеню Вагнера і загрозили, що на случай неухваленя его вийдуть з салі. В голосованю внесенє перепало, а консерватисти покинули палату і здекомплетували засіданє. Слідуюче засіданє нині.

Австрійско-румуньску воєнну конвенцію — як доносить «Magyar Ország» — заключив шеф генерального штабу бар. Бек, підчас свого недавного побуту в Сінаї. По мысли сеї конвенції, обовязує ся Румунія поставити до диспозиції Австрії армію 250.000 людей, поділену на 8 корпусів, з хвилею мобілізації зі сторони Росії. Половина сеї армії станула би здовж долішнього Прута межа Ясеами а Галачем, щоби загрозувати російські війська симферопольського і одеського округа та запобічи їх злучі з київским відділом. Друга часть армії заняла би становишко на Дунаю против Болгарії, коли Австрия звернула би свої війська на захід від Відня против Сербії. Сю конвенцію оголосять з хвилею, коли сербський король та болгарекій і чорногорський князі виїдуть до Петербурга.

На *Креті* ухвалили сими днями тамешні народні збори одноголосно дуже важну постанову. Постанова містить ся в тім, що збори просять королевича Юрія назначувати на висшій державній становища особи, котрі брали участь в борбах за независимість Крети. Прозьбу під-

перли збори тим, що острів Крета переживає тепер перехідну добу, бо народні змагання більшості населення ще не здійснені. Під тими змаганнями треба розуміти прилучення острова до Греції. Дальше в постанові каже ся, що Крету дожидає для здійснення її патріотичної цілі важна борба, а для такої борби треба не учених, але людей, котрі вже виявили свою хоробрість і проливали кров за вітчизну.

В Трансвалі Бури добувають вже останніх сил для опору супроти перемагаючого ворога. Як злий знак для Бурів уважають англійські дневники факт, що Бота видав прокламацію, котрою покликуює до воєнної служби всіх хлопців почавши від 14-ого року життя. Кітшенер доносить з Преторії, що від 15. с. м. убито 43 Бурів, ранено 23, полонено 190, а піддало ся 126. Окрім того забрали Англіїці багато набоїв, возів коней і провіанту. Френч жене ворога в Капленді на північ. З автентичної сторони заповідають, що перед війною Оранія мала 75.000 мешканців; з того числа 35.000 знаходиться в різних таборах, 10.000 полонено, 17.000 живе в містах під англійським зарядом, а 13.000 живе на волі в своїх фармах.

З Пекіну доносять, що переговори в справі відшкодування вже на покінченню. Тільки ще Англія жадає деяких полекінь в російським проєкті що-до підвищення морської ценової тари. Оноді відбувала ся парада послів, на котрій обго орювано сю справу і всі послы згодили ся на російське внесене, окрім англійського. Рівночасно ухвалили послы передложений Китаєм плян сплати індемнізації, після котрого покриття індемнізаційної суми має скінчити ся в 1940 році. Плян сей наложити на Китай великий фінансовий тягар. Державний довг буде обтяжений річною виплатою 52 міль. таялів, коли давнійший плян, на котрий згодили ся давні послы, був для Китаю корисніший, бо тягар річних виплат зменшав ся поступенно що року, а виплата кінчила ся цілком в році 1950. Китайське правительство готове до всяких жертв, аби тільки десять літ прискорити речинець сплати довгу.

Н О В И Н К И.

— Календар. В четвер: гр.-кат. Прокля, Іларія; рим.-кат. Якова. — В п'ятницю: гр.-кат. Гавриїла Арханг.; рим.-кат. Анни.

— Концерт в Любачеві відбуде ся дня 28. с. м. заходами філії «Просвіти» в Комарні при співучасті хору академиків на дохід маючої оснувати ся «Селянської Буреп» в Комарні. Програма концерту ось така: 1) Вахнянин: Наша жизнь. 2) Лисенко: Минули літа молодії (сольо тенорове). 3) Воробкевич: Думи мої. 4) Зарицкий: Quod libet, сольо цитра. 5) Ніжанковский: З округків. 6) Галь: Серце. 7) Лисенко: Народні пісні. 8) Моношко: Grajek, сольо баріт. 9) Д. Єнко: Нек Душман віді. 10) Лисенко: Ой пущу я ковишенька, тріо в супроводі хору. 11) Вахнянин: Урра у бій. — Ціна місць: першорядне крісло 2 К, другорядне 1 К 40 сот., вступ на салю 1 К, галерія для селян 30 сот. Початок о год. 7 1/2; по концерті reunion.

— Красва шкільна рада іменувала в народних школах: Анто́на Мікштайна управителем, Яна Белеса стар. учителем, Максим Гувкевича мол. учителем 4-класової школи мужескої ім. Яна Другоша в Подгужу; Болеслава Тинца стар. учителем 4-класової школи муж. ім. Миколая Коперника в Подгужу; Брониславу Ласку управителькою, Марию Фляхвну і Яніну Серватовську стар. учительками, Леонтину Серватовську мол. учителькою 4-класової школи жіночої ім. Уршулі Кохановської в Подгужу; Ядвігу Боберівну мол. учителькою 4-класової школи народної жіночої полученої з виділовою в Подгужу; Анелю Малевську стар. учителькою 4-класової школи жіночої ім. Генрика Сенкевича в Подгужу; Марию Косівську мол. учителькою 4-класової школи жіночої ім. Домбрівки в Подгужу; Матильду Екертівну стар. учителькою 5-класової школи жіночої в Буску; Олену Гляватівну мол. учителькою 6-класової школи жіночої в Долині; Станислава Чайковского мол. учителем 4-класової школи мужескої полученої з виділовою в Самборі; Хаїма Шнапка учителем мойсеєвої релігій народних шкіл в Бережанах; Ольгу Мікевичівну мол. учителькою 4-класової школи в Товстім; Мечислава Бара стар. учителем 4-класової школи в Лішках; Тадея Горецкого стар. учителем і Марию Марцівну мол. учителькою 3-класової школи в Равіжкові; Анелю Шльоссерову мол. учителькою 5-класової школи в Мостах великих; Миколая Стефанцова стар. учителем 6-

класової школи мужескої в Збаражці; Марию Косманівну мол. учителькою 2-класової школи в Ісеню; Яніну Панеску мол. учителькою 2-класової школи в Боженціні; Марию Новаковську мол. учителькою 2-класової школи в Залешанах; Емілію Бештижанку мол. учителькою 2-класової школи в Свільчі; Марию Станьківську мол. учителькою 2-класової школи в Бібрці; Анелю Підвишиньську мол. учителькою 2-класової школи в Ольшинах; Константо́го Бабицкого мол. учителем 6-класової школи мужескої в Збаражці.

— 3 Наукового Товариства ім. Шевченка. На засіданню Виділу з дня 12. н. ст. липня проф. М. Грушевський вніс резолюцію з уряду голови Товариства, директора історичної секції й археографічної комісії, а також із обовязків у видавництва Товариства, мотивуючи се відносинами в Виділі. Резолюція сеї Виділу Н. Т. ім. Ш. не прийняв і рішив просити проф. Грушевського, щоб і на дальше проводив Товариству.

— Кс. Мардіросевичови, обжалованому о дефракдації в банку «Ріі montis», доручено вчера акт обжалованя. Розправа відбуде ся перед звичайним трибуналом.

— Смерть одиначки. У Фльоринці коло Грибова п. І. Троянович, завідатель парового тартака, прийшов до шенканя машиніста з прошенем, аби він позичив ему дубельтівки. Машиніст пристав і показав на стіну, де висіла стрільба, але звернув увагу, що она набита. Трояновський попробував, чи стрільба дійсно набита, але в тій хвили гукнув стріл і цілий набій ударив в груди столу в дверех 14-літню одначку машиніста. Дівчина згинула на місці. — Епілог сеї події збув ся оноді в суді в Новім Санчі. Троянович ставав обжалований за неосторожне поведене з оружж. Трибунал узглядяючи всякі лагодячі обставини, засудив Трояновича на місяць тажкої вазніці з постом що 14 днів і на відшкодуванє за дівчану в квоті 400 корон.

— Міска рада в Дрогобичі, розвязана перед кількома літами, не може на ново віджити. В найшій часі переведено нові вибори, в котрих побідила кагально-провінаційна партія з д-ром Фаєрштайном на чолі, котрого і на презеса видвгають. Опозиція, котра хотіла би мати пресом кунця Яблоньського, внесла протест до намісництва, де такі справи звичайно літами залягають; тож на чолі автономної управи останє і на дальше ц. к. старший комісар Нападівчч.

— Топельник. З Добрачина коло Сокаля доносять: Дня 6. с. м. пішло кількох хлопців до Буга купати ся а межі ними також Іван Терех, здібний і дуже добрий школяр. Війшовши на глибоку воду, сказав він до хлопців: «Дивіть ся, як я довго нурцем пійду!» Довго ждали хлопці, коли випливе на верх відважний нурок, а увидівши его голову учули крик: «Ратуйте!» Але не було кому ратувати, бо то самі малі хлопці були. Вода пірвала его з собою, так що аж другого дня і то в сусіднім селі Завишні найдено попельника. Най буде тая пригода пересторогою для всіх, що навіть уміють добре плавати, щоб купаючись не пускали ся без потреби на глибоку воду, а і родичам, щоб малих дітей більше стерегли.

— Вибори знесені. На надзвичайних зборах науково-військового товариства касинового оповіщено зарядженє міністерства війни, що від тепер голови і їх заступників всяких військово-касинових товариств не буде вибирати ся, але буде їх іменувати кождоразовий комендант корпусу. В наслідок сего заряджена збори змінили відповідно статут товариства.

— Нова залізнична катастрофа. В окоузі станиці славської дирекції як не найде один поїзд на другий, то що найменше на звичайний віз. Вчера між станицями Деренівка а Теробовля поїзд ч. 3451 наїхав на віз, причім одна жінчина погнбла а візник і одна жінчина з дитиною тяжко покалічені Дирекція зарядила слідство в сій справі.

— «Резиспані перли».

Як трублять музики на труби,
А гості виходять зі салі!
За ними виходить всьо любе,
За любім як трубить мій жалі!
За ними виходить Гануся
І ручку мені подає,
Клоню ся, від жалю хилю ся,
Що серце катує мов.

Колиж-то розкаже Гануся,
Що не доказала мені?
Колиж-то я з нею стріну ся —
Стріну Ганусю, чи ні?

Вже труби фінальні змовчали,
А в серцю ще трубить мій жалі,
На що ми стрінули ся, крале,
На що я ішов на той балі?...
Василь Пачовський.

— Власть тьми. «Орловскі Ведомості» доносять про таку, майже неімовірну, подію: Оноді

купало ся в Донци кілька жінчин. Наріз небо покрито ся чорними хмарами. Одна з купаючих ся вискочила на берег убирати ся. В тій хвили ударив в ню грім і порисовав ціле тіло в пасмути. Жінчина виглядала неначе татуована. Збігли ся люде і муж нечасної жертви грому та почали з неї здерати шкіру, аби висвободити її з чарів. Вкінці кроваве тіло закопано в землі. Мимо тяжких мук жінчина жила ще два дні.

— Підморські телеграфи. «Journal telegraphique» подає виказ всіх тепер існуючих підморських каблів, так державних як приватних. Всесвітня сіть каблів складає ся з 1.750 каблів о загальній довготі 354,547.555 кілометрів, або 190,297.441 морських миль. З сего є державних каблів 1.380 о довготі 39,831.386 км. а решта каблів належить до 30 приватних товариств. З поодиноких держав в Европі перше місце що-до числа державних каблів займає Франция з 9,334.311 км., дальше йдуть: Німеччина 4,882.277 км., Англія 3,828.067 км., Іспанія 3,228.718 км., Італія 1,964.319 км. і Норвегія 1,006.985 км. В інших частях світа на першій місци стоїть Япанія з 3,745.136 км., Індія англійська 3,305.637 км., Індія голандська 1,657.047 км. і Кохингіна з Тонкіном 1,432.982 км. — З приватних товариств найдовшу сіть каблів має Eastern Telegraph C-o 70,937.244 км., потім Eastern Extension Australasia and China Telegraph C-o 33,674.134 км. і інші.

— Жебрацка мати. Оноді рано перед комісаріятном поліції в Парижі при ул. св. Якова з'явило ся нараз около півтора сотки всялякого рода жебраків, сліпих, німих, калік і т. п., котрі всі нараз хотіли промовляти до комісара поліції п. Річ, коли той здивований такими зборами, вийшов до них. Наконєць удало ся комісареви зробити якось спокій і спонукати жебраків, щоб они вибрали з поміжи себе бесідника, котрий би сказав, що є і чого они хотять. Тоді промовив іменем жебраків якийсь трохи інтелігентніший каліка і сказав: Ми прийшли сюди дати вам знати, що при ули Бівєр ч. 29 хтось убив в ночи нашу маму Марию Моро. Ми називаємо її нашою мамою, хоч їй було ледви 31 літ, бо она що рана і що вечера варла нам таку зупу, що варто було за що заплатити. Она була також жебрачкою і хтось очевидно хотів забрати від неї останній гріш. — Комісар пішов зараз туди, але доходженє показало, що жебрацка мати умерла природною смертю від роздутя і пукнення артерії. Жебраки зробили зараз складку між собою, щоб поховати «жебрачку матір» зі всею можливою для них парадною.

— Мають довгі ферії. Суд в Фрибурзі оноді засудив двох гімназистів, за підпалєне гімназії, на 2 літа вазніці. Обжаловані подали яко причину свого злочину се, що хотіли мати довші фелії, коли згорить гімназія.

— Ц. к. Дирекция залізниць державних у Львові оповіщує:

Дня 16. липня с. р. отворено в окоузі ц. к. Дирекції залізниць державних в Триєсті залізницю вузкокошляхову Ускопліє-Гравоза зі станцією Гравоза і перестанками Бргат Гюншето і Омбля а дня 17. липня с. р. залізницю вузкокошляхову Глявска Зелєніка і перестанками Рагузавскія Груда, Ігальо Зелєніка і перестанками Бротніце, Міганіці, Чіліні Комай, Нагуманак, Сугоріна і Герцегнові. Станції уряджено для руху загального, а перестанки для руху особового і пакуноквого. Білети їзди видає ся тільки в перестанку Бргат, а для всьдіючих на інших перестанках видають білети кондуктори в поїзді. Пакунки перевозить ся зі всіх перестанків за оплатою в станції відбору. Перевіз матеріалів вихових є виключений. Управу руху справує Дирекция босаньско-герцогвиньских залізниць держ. в Серавві.

— Дрібні вісти. Міска рада Станиславова надала дві опорожнені стипендії з фундації В. Шахлацкого по 460 кор. річно Вікторови Вишочкому, ученикови VII. кл. гімназ. і Іванови Луці Гемме, ученикови II. кл. гімназійної. — Віцепрезидентом красної шкільної ради має зістати — як доносять деякі часописи — др. Едвін Плязек, б. староста золочівскій, а тепер вишній урядник в міністерстві просвіти у Відні.

— Родимці! Памятайте про будову руского театру у Львові!

Посмертна оповістка.

— Емілія Чайковска, мати звісного патріота д-ра Андрія, упокоїла ся в Бережанах дня 21. липня с. р. в 81. році життя. В. і. п.!

— Аделя з Бобикезів Желехівска, вдова по гімназійнім професорі, бл. п. Евгению Желехівскім, авторі «Руско-німецкого словаря», упокоїла ся в Тернополи дня 20. с. м. в 47. році життя. В. і. п.!

— Т. Стоцкий, артист-маляр, упокоїв ся в Бе-

режанах дня 21. липня с. р. в 68. році житя.
В. с. н.!

Телеграми.

Відень, 24. липня. Графиня Льоний вже зовсім виздоровіла і виїхала з мужем до морських купелів в Швейнґен, в Голяндії, де перебуде кілька тижнів.

Сольногород, 24. липня. Соїм ухвалив зміну виборчої ординації до соїму, якою побільшає ся число послів і заводить ся зі сільської курії безпосередне голосованє.

Суес, 24. липня. Гр. Вальдерзе приїхав ту вчера на кораблі „Гера“.

Відень, 24. липня. Покликана до житя асекюрація від страйків одержить небавом санкцію.

Хабаровск, 24. липня. Сибірську залізницю викінчено вже до Порт Артура.

Царгород, 24. липня. Вчера занедужали ту дві особи на чуму з тих одна особа померла.

Лондон, 24. липня. Daily News доносить, розпочали ся мирові переговори в справі полуднево-африканської війни.

Лондон, 24. мая. Лорд Кітшенер доносить, що Бурі підпалили англійський поїзд, який віз оружє. При експлозії патронів погибло 3 Англіїців, а 18 є ранених.

Софія, 24. липня. Ту помер президент синада, митрополит Клементий.

Лекційна комісія

студентів філософичного відділу львівського університета, яка остає під зверхнім проводом проф. Твардовского, поручає здібних інструкторів і домових учителів. — Усні зголошеня приймають члени комісії щоденно (навіть в неділі і свята) на університеті (І п. Сала VIII) межи 12 і 1 год. — Адреса: Лекційна комісія студентів філософичного відділу, Львів, Університет.

COLOSSEUM Ernesta Thorna,

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна.

Програма від 16 до 31. липня 1901.

При співучасті військової музики 80. н. п.

В огороді електрично освітленим.

1) **The Grunathos**, одинока на суші дамська трупа акробатска (7 пань). 2) **Tacianu**, найбільший феномен світла. 3) **The Royal Ranvolf Bioskop**, в природній величині плястичні фотографії. 4) **Artur de Lipiński**, звізда всіляких ексцелівистів на вежі Айфель. 5) **Pertina**, акробатична танцерка австральска. 6) **Magherjta et Giuseppe Gianato**, живі чаруючі образи феноменальні, ефекти світляні і декорації. 7) **3 пані Cetinje**, 3-ех панів, чорногорска трупа в своїх народних сьпівках і танцях. 8) **The 5 Reyvall's**, електричні сьпівачки. 9) **The Fr. Marzahn Troupe**, з своєю пантоміною.

Що дня о 8. год. вечером велике представленє. В неділю і свята два представленя. Що п'ятниці **High Life** представленє. Білети вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просьвіти“).

одипоке руске товариство асекюраційне, обезпечає будинки і всі предмети движимі против огневих шкід.

„Дністер“ приворучає Пресьвящ. Ординарияті Всєч. Духовенству і вірним всіх трех Воархій

Фонд гаранційні „Дністра“ з днем 31 грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540	кор	11	сот	разом 520.406 кор. 65 сот
Резерва премії	171.942	„	—	„	
Резерва спеціальна	6.000	„	—	„	
Фонд емеритальний	30.924	„	54	„	

Тарифи „Дністра“ умірковані. Надвизка річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту з премії.

„Дністер“ виплатає до 31 грудня 1900 відшкодовань 2.120.834 кор. Шкоди ліквідують ся безпосередно в присутності Делегата і 2 членів.

Поліси „Дністра“ приймають при позичках гіпотечних Банк краєвий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Терехові, Заліщиках, Городку і Богородчанах.

НА ЖИТЕ треба обезпечитись тільки через „Дністер“ в Товариство взаїмних обезпечень в Кракові; в таких обезпечень через „Дністер“ иде часть провізії на рускі публичні добродійні цілі; поліси і квитки видає Краківське Товариство рускі.

„Дністер“ пошукує спосібних агентів, особливо селян-господарів в окрестностях, де ще нема близько агенцій „Дністра“. Агенти заробляв вже 274.964 кор. провізії.

Зголошеня о агенції треба вносити до Дирекції у Львові.

Селяне! убігайте ся тільки о агенції „Дністра“.

Від огню обезпечайте ся тільки в „Дністрі“.

На житє обезпечайте ся тільки через „Дністер“.

Сезон від 1. червня до кінця вересня

В Микуличині

над трема Прутами

отворив заряд

„Народної Гостинниці“

зі Львова

готель і реставрацію

в віллі о. Галайчука.

Заряд приймає купелєвих гостей на цілий сезон на мешканє, також з цілим удержанєм. Сезонні домівки в готелі під власним зарядом по 2—3 покої по дуже умірених цінах. Можна виїхати і на місяці. Кухня і пивниця у власнім заряді, окрема читальня для гостей, купелі в Пруті о 200 кроків від готелю, прогульки нетомлячі задля догідного положеня місцевости, а велізнична станція о 150 кроків від готелю.

Зголошеня приймає п. Микола Заячківський в Микуличині.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

поїзд		до Львова		поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходять о годині				відходять о годині			
	6-10	з Кракова, Берліна, Варшави, Відня		1-55	6-25	до Станиславова, Підвисокого, Потутор	
	6-20	з Чернівців (Лькав, Галапу), Гусятинна		2-08	6-30	до Підволочиск (Київ) Бродів дв. головний	
	6-46	з Брухович, щод. від 16. мая до 15. вер. вк			6-43	„ „ дв. Підзамче	
	7-45	в Янова		8-30	6-35	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	7-40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		2-55	8-40	до Кракова (Відня, Варшави, Берліна)	
	8-00	„ „ на дв. головний			9-00	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер)	
	8-10	з Лавочного (Пешту) Калуша, Сянока			9-15	до Янова	
	8-15	з Соколя, Рави рускої			9-25	до Підволочиск, Бродів, Гусятинна дв. Підз	
1-35	8-50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берліна			9-42	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята	
	11-45	з Рижова, Любачова, Самбора		2-40	10-20	до Сокаля, Белаця, Рави рускої і Любачова	
	11-55	зі Станиславова (Керемезе, Потутор)			10-25	до Чернівців	
	12-55	з Янова			1-25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята	
	1-10	зі Скольного, Калуша, Хирова а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.			2-15	до Брухович від 16. мая до 16. вересня в неділі і свята	
	3-14	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)			3-05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
	4-40	зі Самбора, Борислава, Стрия			3-15	до Янова щоденно від 16. мая до 30. вер.	
2-20	5-11	з Підволочиск (Київ) Бродів на дв. Підз.			3-26	до Брухович щод. від 16. мая до 15. вер.	
2-35	5-35	„ „ „ на дв. голов.			3-30	до Яшева, Хирова, Любачова	
1-45	5-50	з Кракова					
	5-40	з Чернівців, Іцкан					
	6-00	з Сокаля, Белаця і Любачова					
НІЧ							
	7-36	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)		12-45	6-10	до Станиславова	
	8-50	з Брухович від 16. мая до 15. вересня щод.			6-20	до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	
	9-41	з Янова від 1. мая до 15. вер. щоденно			6-30	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. цвіт. 1902 щоденно	
	9-20	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)			6-35	до Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова	
8-10	9-50	з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова			7-10	до Тернополя, Бродів дворець головний	
2-31	9-40	з Чернівців, Букарешту,			7-32	дворець Підзамче	
12-15	10-20	з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша			7-25	до Сокаля і Рави рускої	
	10-20	з Підволочиск (Київ), Бродів на дв. Підз.			7-52	до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і сьв.)	
	10-02	„ „ на дв. голов.			9-30	до Янова від 1. мая до 15. вересня	
	3-12	з Підволочиск Количиньць на дв. Підзамче		2-51	10-30	до Чернівців і Іцкан	
	3-35	„ „ на дворець головний			11-00	до Кракова, Відня, Варшави	
					11-10	до Підволочиск, Бродів дв. голов. и	
					11-32	дв. Підз.	
					4-15	до Кракова, Відня, Берліна, Самбора	
					4-45	до Брухович від 16. мая до 15. вер. щод.	

ЗАМІТКА: Пера нічна числять ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейскій рїзняєт ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівского. — В місті выдають білети їзди: звичайні білети агенція часописей Ст. І. Соколовского в пасажи Гавсманна ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білети значайні і всілякі інші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. бюро інформаційне ц. к. велізниць державних (ул. Красіньких ч. 5. в подвірю, сходи II, двері ч. 52.) в урядових годинах (8—3 а в свята 9—12).